

12INK08010

BRANDWEER TWENTE

GEMEENTE HELLENDOORN	
Behand.:	PJ BMO
13 AUG 2012	
A/B Stuk	Trefw.:
Kopie aan:	
Archief D/N ☒ Verz.:	

Postbus 1400, 7500 BK Enschede

College B&W gemeente Hellendoorn

Team Vergunningen

De heer ing. H.W. Olthof

Postbus 200

7440 AE HELLENDOORN

Nijverheidstraat 30 Enschede
 Postbus 1400, 7500 BK Enschede
 Telefoon 053 487 65 70
 info@brandweertwente.nl
 brandweertwente.nl

Uw kenmerk 12UIT06964 / 12ink07833.
 Ons kenmerk VRT/BRW/MR/12005135
 Bijlage(n) -
 Onderwerp Advies Dahliastraat Nijverdal

Datum 31 juli 2012
 Behandeld door ir. M. Reefhuis
 Telefoon 088 256 81 36
 E-mail m.reefhuis@brandweertwente.nl

Geacht college,

VERZONDEN 10.08.12

Op 25 juni 2012 hebben wij per e-mail een verzoek tot advies van u ontvangen met betrekking tot het ontwerpbestemmingsplan 'Dahliastraat te Nijverdal'. Veiligheidsregio Twente adviseert op het gebied van de verantwoording van het groepsrisico en de rampenbestrijding op basis van de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (RNVGS) en het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (BEVB).

Op basis van de door u opgestuurde stukken hebben wij een advies opgesteld. In deze brief lichten wij ons advies toe.

1. Uitgangssituatie

De gemeente is voornemens een bestemmingsplanherziening vast te stellen voor het gebied op de hoek van de Dahliastraat en de Parallelweg te Nijverdal. De herziening is nodig om invulling te geven aan een zogenaamde woonzorgzone. Op de planlocatie worden 39 zorgappartementen over drie bouwlagen gerealiseerd.

Deze locatie wordt door de gemeente geschikt geacht voor zorgappartementen vanwege de nabijheid van voorzieningen voor ouderen, zoals bijvoorbeeld het centrum van Nijverdal.

2. Risicobronnen

Langs de Parallelweg loopt een 4 inch aardgastransportleiding. In 2010 zijn reeds berekeningen met het programma Carola uitgevoerd onder andere voor deze buisleiding. Uit die berekening komt naar voren dat de plaatsgebonden 10^6 risicocontour op de buisleiding ligt.

Het groepsrisico blijft bovendien ruim binnen de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico. De situatie voldoet daarmee aan de geldende wet- en regelgeving. Overigens kunnen wij uit uw toelichting en meegeleverde berekeningen niet achterhalen wat de invloed van de ontwikkeling op het groepsrisico is, hoewel de toename niet zal leiden tot een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

3. Scenario

Het advies van de veiligheidsregio heeft betrekking op de voorbereiding op de rampenbestrijding, specifiek op de thema's bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid (art. 12 lid 2, BEVB). Daarom wordt het advies gebaseerd op een scenario waarbij de effecten leidend zijn.

Voor aardgasleidingen gaan wij in de voorbereiding op calamiteiten uit van:

- fakkelbrand en vuurbal als gevolg van een uitstroming met directe ontsteking;

- gaswolkontbranding (en fakkelbrand) als gevolg van een uitstroming met vertraagde ontsteking.

De effecten van deze scenario's zijn warmtestraling en een mogelijke drukgolf. De effecten van de warmtestraling zijn voor ons leidend, omdat de warmtestraling tot op grote afstand voor doden, gewonden en secundaire branden kan zorgen.

Wij gaan uit van de volgende afstanden bij een leiding met een diameter van 4 inch¹:

- 25 meter voor de afstand waarbinnen secundaire branden kunnen ontstaan (10 kW/m²);
- 45 meter voor de minimale afstand voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m²);
- 75 meter voor de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m²).

Het perceel ligt, gemeten aan de hand van de risicokaart, tussen de 20 en 100 meter van de buisleiding. Daarmee is het mogelijk dat bij een ontsteking de gevel van het pand mee gaat branden.

4. Beheersmaatregelen

Door de ontwikkeling van het projectgebied zullen er meer personen in het gebied aanwezig zijn en zal het groepsrisico ook toenemen. Dit zal waarschijnlijk niet tot een groepsrisico boven de oriëntatiewaarde leiden. In deze paragraaf bekijken we in hoeverre maatregelen de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid kunnen bevorderen.

Beperkingen bestrijding

Directe bronbestrijding van het incident door de brandweer is niet mogelijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas (of andere brandstof) uit het kapotte leidingdeel. De brandweer richt zich daarom primair op het redden van mens en dier, ontruimen van het gebied en het bestrijden van secundaire branden. De brandweer moet daarbij echter rekening houden met de warmtestraling en kan daardoor slechts op grote afstand van het incident opereren. De Gasunie zal zich richten op de bronbestrijding bij de gasleiding, maar een medewerker van de Gasunie zal niet direct na het incident beschikbaar zijn.

De effecten van een incident doen zich onmiddellijk voor of binnen zeer korte tijd, waardoor de brandweer per definitie niet op tijd aanwezig kan zijn om directe slachtoffers te voorkomen. De aanwezigheid van bluswatervoorzieningen heeft onzes inziens alleen nut voor het bestrijden van secundaire branden als gevolg van de fakkelbrand, maar niet voor het bestrijden van de fakkel zelf.

Maatregelen

Op basis van de beperkingen in de bestrijding is reductie van de kans op een incident het meest voor de hand liggend.

Omdat de buisleidingen al zo zijn aangelegd dat de situatie voldoet aan de wet- en regelgeving zijn aanvullende bronmaatregelen niet realistisch. Voor de aardgasleiding zijn door de Gasunie reeds voldoende bronmaatregelen getroffen om de risico's beperkt te houden.

Indien het scenario vertraagd optreedt en de aanwezigen nog tijd hebben om te vluchten, worden de zelfredzaamheid van de aanwezigen en de vluchtmogelijkheden van belang. Het gebied kent voldoende vluchtwegen die weg leiden van de buisleiding.

De zelfredzaamheid is wel een aandachtspunt. De appartementen zijn gebouwd om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. In principe zouden ze ook in staat moeten zijn om zichzelf in veiligheid te brengen. Wel verwachten wij met een dergelijk object, dat de kans dat de hulpdiensten moeten assisteren bij een ontruiming nadrukkelijk aanwezig is. Ook is het aannemelijk dat het pand bij een vertraagde ontsteking niet tijdig ontruimd is.

¹ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. *Handreiking buisleidingincidenten*. Veiligheidskoepel i.o.v. Ministerie van BZK en i.s.m. NIFV, 3^e druk, december 2006.

Wij adviseren u om bij verdere vergunningverlening voor bouwwerken in het plangebied een nooduitgang van de buisleiding af op te nemen.

Daarnaast adviseren wij u om de toekomstige bewoners via risicocommunicatie op de hoogte te brengen van de risico's van de buisleiding en de handelingsperspectieven bij incidenten. In de communicatievisie van Veiligheidsregio Twente van 4 juni 2012 is een uitvoeringsplan risicocommunicatie voor 2012 en 2013 opgenomen. Verwacht wordt dat in 2013 een start wordt gemaakt met communicatie over specifieke lokale risicobronnen. Daarmee wordt voorzien dat er producten gerealiseerd worden voor gemeenten om te communiceren over specifieke lokale risicobronnen. Wij adviseren u hier van gebruik te maken om risicocommunicatie voor dit specifieke geval in te zetten.

5. Restrisiko

De situatie bij de aardgastransportleiding voldoet aan de geldende grenswaarden van het plaatsgebonden risico en blijft onder de oriëntatie waarde van het groepsrisico.

Desondanks blijft het mogelijk dat er zich een incident met de buisleiding voordoet, ook al is de kans erg klein. Doordat het effect zich onmiddellijk of binnen korte tijd zal voordoen is het niet te voorkomen dat er dodelijke en gewonde slachtoffers vallen. De hulpdiensten zullen niet op tijd arriveren om dit te voorkomen en voor zelfredzaamheid, ofwel het vermogen voor mensen om zichzelf zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is alleen tijd bij een vertraagde ontsteking. Bovendien kunnen de hulpdiensten enkel op grote afstand het incident benaderen, vanwege de sterke warmtestraling.

Conclusie

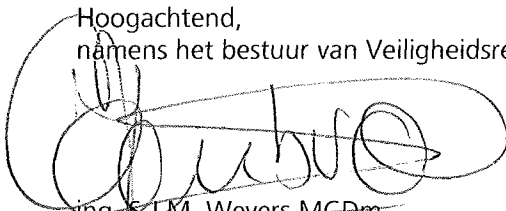
De ontwikkeling van zorgappartementen voldoet aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Het plaatsgebonden risico vormt geen belemmering en de situatie blijft ruim onder de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

De positionering van zorgappartementen op beperkte afstand van een buisleiding leidt, ondanks de lage kans op een incident, tot problemen bij de ontvluchting waardoor de ontvluchting langer duurt. Wij geven u in overweging bij de vergunningverlening ten aanzien van bouwwerken in het plangebied een nooduitgang van de buisleiding af op te nemen. Daarnaast adviseren wij u de toekomstige bewoners via risicocommunicatie te informeren over de risico's van de buisleiding en daarbij gebruik te maken van te realiseren producten van Veiligheidsregio Twente.

Beide maatregelen zijn niet ruimtelijk relevant voor het bestemmingsplan, maar zullen in vervolgfasen van de realisatie van het plangebied moeten worden geïmplementeerd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wachten uw uiteindelijke besluit af.

Hoogachtend,
namens het bestuur van Veiligheidsregio Twente

BIA.

ing. S.J.M. Wevers-MCDm
commandant brandweer

Een afschrift van deze brief wordt verzonden naar uw clustercommandant brandweer